

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 7.4.2014 г.
COM(2014) 211 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**за изпълнението на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на
Съвета относно статистически данни в научно-технологичната област**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за изпълнението на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно статистически данни в научно-технологичната област

РЕЗЮМЕ

Правното основание за събиране на официалните статистически данни за науката, технологиите и иновациите в Европейския съюз до голяма степен е Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 г. относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област¹. Комисията изпълнява това решение в тясно сътрудничество с държавите членки чрез регулаторни мерки, незадължително събиране на данни и изготвяне на данни от статистическия орган на Съюза (Евростат).

В настоящия доклад се анализира прилагането на посочените в член 2 от решението самостоятелни статистически действия. Целта им е създаването на система за статистическа информация за науката, технологиите и иновациите с оглед на поддържането и мониторинга на политиките на ЕС. В доклада са отразени предимно промени, настъпили след изготвянето на предишния доклад през 2011 г.

Регламенти (ЕО) № 753/2004 и № 1450/2004 на Комисията за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО се отнасят до две дейности по събиране на статистически данни, които се изпълняват редовно от статистическите служби на държавите членки в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС). Събираните в изпълнение на регламентите статистически данни за научноизследователската и развойната дейност (НИРД) и иновациите, заедно със статистическите данни за човешките ресурси в областта на науката и технологиите, високотехнологичните отрасли, основаните на знанието услуги и патентите, са признати и широко използвани във връзка с мониторинга на политиките на ЕС в областта на науката, технологиите и иновациите.

От референтната 2012 г. събирането на данни за науката, технологиите и иновациите постепенно ще преминава в приложното поле на новия Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012 на Комисията, който ще започне да се прилага към предаването на данни през октомври 2013 г. С това се отменят Регламенти (ЕО) № 753/2004 и № 1450/2004.

Значението на качеството на статистическите данни е нараснало поради изискванията за определяне и мониторинг на политиките, и по-специално поради факта, че целите на политиките се определят въз основа на статистическа информация. В стратегията „Европа 2020“ е заложена конкретната цел равнищата на комбинираните публични и частни инвестиции в НИРД да се увеличат до 3% от БВП. Във връзка с това гарантирането на трайно високо качество на измерването е от първостепенно значение.

В резултат на приемането на горепосочените регламенти на Комисията за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО качеството на данните за науката, технологиите и иновациите се повиши. Последва процес на постепенно и трайно повишаване и обстоен мониторинг на качеството. Приемането и въвеждането на международните стандарти и методи, както и непрекъснатото обсъждане на тяхната относимост при динамична

¹ Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 г. относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област, ОВ L 230, 16.9.2003 г., стр. 1.

рамка на измерване, има за цел да подпомогне гарантирането на актуалността и високото качество на статистическите данни.

По-нататъшната работа по развитие на статистическите данни за науката, технологиите и иновациите ще бъде съобразена както с приоритетите на политиките, така и с развитието на ЕСС като цяло. С оглед на приоритетите, предвидени в стратегията „Европа 2020“ и подкрепящите действия към нея, ще се търси баланс между новаторски решения и мерки с цел по-нататъшно усъвършенстване на събираните статистически данни за науката, технологиите и иновациите. Връзката с други видове статистически данни за деловия сектор ще бъде укрепена чрез включване на статистическите данни за НИРД и иновациите в обхвата на бъдещия „Рамков регламент за интегриране на бизнес статистиката“, който се обсъжда понастоящем в рамките на ЕСС.

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

за изпълнението на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета
относно статистическите данни в научно-технологичната област

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Това е третият доклад за изпълнението, предоставен от Комисията на Европейския парламент и на Съвета съгласно член 5 от Решение № 1608/2003/ЕО (наричано по-нататък „решението“). Първият доклад беше приет на 14 декември 2007 г.², а вторият — на 11 април 2011 г.³

В този контекст е добре да припомним няколко нови инициативи в рамките на политиките. През юни 2010 г. Европейският съвет прие стратегията за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“⁴. Освен това Съветът потвърди петте водещи цели на ЕС, една от които е подобряване на условията за иновации и научноизследователска и развойна дейност, по-конкретно с цел увеличаване на равнищата на комбинираните публични и частни инвестиции в НИРД до 3 % от БВП.

В своето съобщение от 6 октомври 2010 г.⁵ относно водещата инициатива „Съюз за иновации“ Комисията предложи допълнителен показател, отразяващ интензивността на научноизследователската и развойната дейност и иновациите, както и ежегоден сравнителен анализ на европейските иновации, чрез които ще се осъществява мониторинг на цялостния напредък по постиженията в областта на иновациите.

На 17 юли 2012 г. Комисията прие съобщение относно „Засилено партньорство в рамките на европейското научноизследователско пространство за върхови постижения и растеж“⁶. В съобщението Комисията призова за спешни структурни промени в цяла Европа, осъществени в партньорство между държавите членки и организациите на заинтересованите страни с цел своевременно реализиране на конкретни мерки за повишаване на равнището на върховите постижения на публичната система за научни изследвания в Европа. В рамките на тази инициатива беше разработен солиден механизъм за мониторинг на европейското научноизследователско пространство (ЕНП), основан на показатели за действията за мониторинг на реформите на политиките във връзка с ЕНП и тяхното прилагане, който осигурява прозрачност за Съвета, Европейския парламент и научната общност и служи като основа за бъдещите решения на Комисията.

² Доклад на Комисията до Съвета и до Европейския парламент относно прилагането на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. COM(2007) 801.

³ Доклад на Комисията до Съвета и до Европейския парламент за изпълнението на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно научно-техническите статистически данни. COM(2011) 184.

⁴ Заключение на Европейския съвет от 17 юни 2010 г. CO EUR 9, CONCL 2.

⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ — Съюз за иновации“. COM(2010) 546.

⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Засилено партньорство в рамките на европейското научноизследователско пространство за върхови постижения и растеж“. COM(2012) 392 окончателен.

Неотдавна в своето съобщение от 13 септември 2013 г.⁷ Комисията представи показател за измерване на резултатите в областта на иновациите. Показателят е разработен в помощ на лицата, отговорни за определянето на политиките, при въвеждането на нови или по-ефективни мерки за отстраняване на пречките, възпрепятстващи новаторите да претворяват идеите в продукти и услуги, които могат да имат успех на пазара.

Настоящият доклад обобщава прилагането на предвидената в решението система за статистическа информация за науката, технологиите и иновациите (НТИ), която се използва широко за поддържане и мониторинг на съответните политики на ЕС. В доклада са отразени предимно промени, настъпили след изготвянето на предишния доклад през 2011 г. В първата част на доклада е поставен акцент върху изпълнението на мерките, предвидени в член 2 от решението. Следващите глави са посветени на качеството на данните, разходите и статистическата тежест. Последната глава е посветена на бъдещите действия.

2. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РЕШЕНИЕТО

2.1 Регулаторни мерки

Комисията изпълнява решението чрез регулаторни мерки и незадължително събиране на данни в държавите членки, както и чрез изготвяне на статистически данни от Евростат.

От съществено значение бе влизането в сила на два регламента за изпълнение през 2004 г.:

- Регламент (ЕО) № 753/2004 на Комисията⁸, насочен предимно към статистическите данни за научноизследователската и развойната дейност, но който обхваща и статистическите данни за човешките ресурси в областта на науката и технологиите, високотехнологичните отрасли и основаните на знанието услуги, патентите и други статистически данни в областта на науката и технологиите (без да възлага пряко задължения на държавите членки или на ЕСС като цяло); и
- Регламент (ЕО) № 1450/2004 на Комисията⁹ относно статистическите данни на Общността в областта на иновациите.

Събираните в съответствие с тези регламенти статистически данни за научноизследователската и развойната дейност и за иновациите са признати и широко използвани във връзка с мониторинга на политиките на ЕС.

През 2012 г. регламентите от 2004 г. бяха заменени с Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012 на Комисията¹⁰, с който бяха изменени и подробните изисквания относно

⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Нов показател за измерване на резултатите от иновациите в Европа“. COM(2013) 624 окончателен.

⁸ Регламент (ЕО) № 753/2004 на Комисията от 22 април 2004 г. за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно статистически данни в научно-технологичната област, ОВ L 118, 23.4.2004 г., стр. 23.

⁹ Регламент (ЕО) № 1450/2004 на Комисията от 13 август 2004 г. за изпълнение на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област, ОВ L 267, 14.8.2004 г., стр. 32.

¹⁰ Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012 на Комисията от 26 октомври 2012 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област, ОВ L 299, 27.10.2012 г., стр. 18.

статистическите данни за научноизследователската и развойната дейност, други сфери на науката и технологиите и иновациите.

Необходимостта от нов регламент за изпълнение възникна главно във връзка с приемането на стратегията „Европа 2020“ и нейните различни водещи инициативи, както и с мониторинга на европейското научноизследователско пространство, които предполагат постигане на съгласие по рамката за статистически мониторинг на съответните политики на ЕС. За да се гарантира, че данните в областта на науката, технологиите и иновациите ще продължат да са възможно най-полезни за потребителите, е особено важно използваните показатели да се основават на статистически данни и променливи, които се изготвят редовно в държавите членки, и доколкото е възможно, попадат в приложното поле на законодателството за статистиката.

С въвеждането на изисквания относно използваната статистическа единица и уеднаквеното докладване за качеството регламентът представлява следваща стъпка към хармонизирането на статистическите данни за научноизследователската и развойната дейност и иновациите и към укрепването на връзката с общата бизнес статистика.

2.2 Основни постижения

Основните постижения през периода, обхванат от настоящия доклад, са следните:

- налице е текущо нарастване на обема на изготвяните данни за разходи за научноизследователска и развойна дейност и за персонал, които се обобщават в различни измерения и разбивки въз основа на Наръчника на Фраскати (ОИСР, 2002 г.);
- постигнато е споразумение за допълнително разбиване на данните за „финансираните от чуждестранни източници научни изследвания“;
- разработена е методология за измерване на трансграничните координирани научни изследвания в Европа (реализирани посредством държавни бюджетни кредити или разходи за научноизследователска и развойна дейност, ДБКРНИРД);
- сектор „Предприятия“ даде началото на по-пълно събиране на информация за публичното финансиране на научноизследователската и развойната дейност в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ);
- проучването на иновациите в Общността през 2012 г. е подготвено на основата на Наръчника от Осло (ОИСР, Евростат, 2005 г.) с цел измерване на иновативността на предприятията въз основа на хармонизирана методология и въпросник за проучване, включително *ad hoc* модул за стратегиите и пречките за постигане на целите на предприятията (повишаване на оборота, пазарния дял или маржа на печалбата; намаляване на разходите);
- осигурен е по-бърз достъп до данните от проучването на иновациите в Общността на равнището на отделните предприятия („микроданни“) чрез центъра SAFE на Евростат и чрез издания на CD-ROM дискове, предназначени за външни изследователи; понастоящем е налице достъп и до набора данни за 2010 г.;
- повишаване на качеството и степента на хармонизиране на данните за НТИ чрез утвърдена процедура за отчитане на качеството и въвеждане на нови мерки за осигуряване на качество;

- предприети са мерки за оптимизиране на предаванията на национални данни и метаданни, изразяващи се в подготовка за използване на общи инструменти на ЕСС в подкрепа на по-ефективен и стандартизиран процес на изготвяне на данни;
- повишена е своевременността и на предварителното и окончателното публикуване на данни в резултат на усъвършенстваните процедури за изготвяне на данни в рамките на ЕСС и по-ефективните последващи процедури;
- въведено е редовно изготвяне на данни за заетостта в дейности, изискващи интензивно използване на знания, въз основа на одобрена методология за класифициране на такива дейности;
- през 2013 г. започна редовната обработка на статистически данни за марките на Общността и промишлените дизайни на Общността;
- публикуването на доклада на Комисията „She Figures“ за 2012 г., посветен на ролята на жените в научната област, беше подпомогнато с разбивки по пол на данните за научноизследователската и развойната дейност и за човешките ресурси в областта на науката и технологиите, където е уместно; и
- класификациите, използвани за изготвяне на статистическите данни за НТИ, бяха актуализирани с цел да бъдат приведени в съответствие с преработените им версии (по икономически дейности — NACE, търговски продукти — SITC, образование — ISCED, професии — ISCO и териториални единици — NUTS).

Основният канал за разпространение на подробните данни за НТИ и свързаната с тях документация е поддържаната от Евростат онлайн база данни (Eurobase). Освен това Комисията разпространява данни за НТИ в няколко доклада за политиките (например свързани със стратегията „Европа 2020“ и европейското научноизследователско пространство).

2.3 Въвеждане на статистическите данни за НТИ в държавите членки

Дейностите по събиране на национални данни са и ще продължат да бъдат коригирани, с оглед да бъдат приведени в съответствие с преразгледаните изисквания относно данните, съдържащи се в Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012. Нови данни бяха изискани за първи път през декември 2013 г. за ДБКРНИРД, през юни 2014 г. — за иновациите и през юни 2015 г. — за научноизследователската и развойната дейност. Част от тези дейности бяха стартирани още в рамките на пилотния етап на събирането на нови или ревизирани данни.

Изпълнението от страна на държавите членки на изискванията за задължително предоставяне на данни е много удовлетворително и се осъществява ежегодно в два официални цикъла на докладване. Например през 2013 г. броят на държавите членки, които не са предоставили предварителни данни за НИРД, намаля на една (в сравнение със съответно две и три държави през 2011 и 2012 г.). Благодарение на тази подобрена ситуация публикуването на целевия показател на ЕС за НИРД беше осъществено съответно 16 и 14 дни след изтичането на срока за задължително предоставяне (31 октомври) през 2012 и 2013 г. През предходните години закъсненията бяха между 30 и 40 дни. Проблемите с обхвата на данните и закъсненията при предоставянето им се ограничиха основно до отделни случаи в националните системи за изготвяне на статистически данни (например временен недостиг на ресурси или съществени изменения на системата за изготвяне на статистически данни).

3. КАЧЕСТВО НА ДАННИТЕ

Рамката за качество на статистическите данни за НТИ е Кодексът на европейската статистическа практика¹¹. Този документ съдържа 15 основни принципа, няколко от които се отнасят до общите институционални условия (професионална независимост или адекватност на ресурсите), в които работят органите и организациите на държавите членки, допринасящи за цялостното качество на европейските статистически данни. Други принципи, например принципът за надеждна методология посредством наръчници, отнасящ се до статистическите данни за НТИ, са международно утвърдени и подлежат на чести оценки, осъществявани съвместно с държавите членки. Няколко от принципите за качество, пряко свързани с проучванията на НТИ (*inter alia* точност, съгласуваност и съпоставимост), са обхванати и наблюдавани посредством редовно отчитане на качеството.

От 2007 г. насам Евростат събира национални доклади за качеството на статистическите данни за НИРД и ДБКРНИРД, а от 2004 г. насам — за всеки двугодишен цикъл на проучването на иновациите в Общността. Не са установени сериозни слабости. Набелязани са обаче някои допълнителни дейности във връзка с изготвянето на статистически данни за НИРД, изразяващи се в национални планове за действие за повишаване на качеството на статистическите данни за НИРД (през 2011 г.), свързани по-конкретно с подобряване на идентификацията и редовно актуализиране на целевата група изпълнители на научноизследователска и развойна дейност (предприятия, за които е известно или се приема, че осъществяват НИРД). Предизвикателствата пред проучването на иновациите са свързани основно с трудности в областта на измерването. Необходими са постоянни усилия за стегнато и прецизно формулиране на въпросите към предприятията респонденти (*нови или значително усъвършенствани* продукти и процеси) и за мотивиране на тези предприятия да обработват необходимата информация. Аналогично осъществяването на количествено измерване на оборота от иновативни продукти и разходите за иновации все още представлява предизвикателство.

Обобщението на докладите за качеството в рамките на проучването на иновациите се публикува в рамките на онлайн база данни заедно с данните. Съгласно Регламент (ЕС) № 995/2012 отчитането на качеството беше включено като елемент от задължителното предоставяне на данни, считано от 2013 г.

4. РАЗХОДИ И ТЕЖЕСТ

4.1 Статистически данни за НТИ в рамките на ЕСС

В последния цялостен анализ на Евростат на тежестта за респондентите и разходите за изготвяне на данни в държавите членки, който беше предприет за 2010 г., разходите за изготвяне на статистически данни за НТИ (НИРД и иновации) се оценяват като „средни“, а тежестта за респондентите — като „средна/голяма“. В резултат на анализа беше установено, че параметрите на статистическите данни за НТИ са сходни с тези на повечето обхванати статистически области, като бяха отчетени малко по-ниски разходи за изготвяне на данните и по-висока тежест за респондентите в сравнение със статистиката за деловия сектор като цяло.

¹¹

Препоръка на Комисията относно независимостта, интегритета и отчетността на националните и общностните статистически органи. COM(2005) 217.

4.2 Събиране на подробна информация за разходите и тежестта

Бяха предприети систематични опити за събиране на данни за разходите и тежестта, свързани с дейностите по събиране на данни за НТИ. Беше поискано предоставяне на точни данни в докладите за качеството, но се оказа трудно да се получат съпоставими данни, позволяващи сравнение или оценка на цялостните разходи. Редица държави членки посочиха, че няма да е възможно да бъдат разграничени разходите за проучванията на НИРД и иновациите и за събирането на данни, от една страна, и разходите за други статистически данни за деловия сектор или във връзка с него, или за сходните дейности, осъществявани единствено за национални нужди. В случаите, когато са налични данни, различаващите се методологии за отчитане, прилагани от отделните държави членки и от отделните институции в рамките на държавите членки, не позволяват реално сравнение или публикуване на разчетите по отделните разходни пера.

При горепосочената условност средната тежест, измерена като времето за попълване на въпросника за НИРД в сектор „Предприятия“ за 2009 г., варира от 0,3 до 6 часа в 13 от общо 15 държави членки, за които има данни. Две държави членки са отчетели стойност от 11 часа, която представлява изключение. Значително по-малко данни са налице за останалите икономически сектори, макар че времето за попълване на въпросника за НИРД в секторите „Държавното управление“ и „Висше образование“, — показател, който е относително близък за двата сектора, изглежда е било по-дълго, отколкото в сектор „Предприятия“.

По отношение на проучването на иновациите в Общността, информацията в докладите за качеството, предоставени в рамките на проучванията през 2008 г. и 2010 г., показва, че времето, отделено от иновативните предприятия за попълване на въпросника, е варирано между 0,48 и над 3 часа. Само две държави са съобщили, че през 2010 г. е било необходимо повече време за попълване на въпросника в сравнение с 2008 г. Предприятията, които не са активни в сферата на иновациите, са отделили между 0,24 и 1,85 часа за попълване на въпросника през 2010 г. Четири от общо десет държави са отчетели по-високи разходи през 2010 г. в сравнение с 2008 г., пет държави са отчетели по-ниски разходи, а една държава е отчетела еднакво равнище на разходите за двете години.

4.3 Съфинансиране от Евростат на дейности по събиране на данни за НТИ в държавите членки

Поканите за представяне на предложения за отпускане на безвъзмездни средства през 2006 г. и 2009 г. бяха последвани от няколко подобни процедури в рамките на бюджета на Комисията за 2011 г. за съфинансиране на незадължителните елементи на дейностите по събиране на данни за НИРД или за иновациите, за проучване на това доколко е осъществимо разработването на нови показатели или за финансиране на проучванията, посветени на професионалната реализация на учените с докторска степен (ПРУДС). През 2011 г. общите финансови ангажименти за изготвяне на статистически данни за НТИ възлизат на 1 019 974 EUR за 13 държави членки и Норвегия.

Програмите ФАР за сътрудничество в областта на статистиката, насочени към множество бенефициери, Програмата за интеграция в областта на статистиката по преходния финансов инструмент, насочена към множество бенефициери, и Инструментът за предприемаческа помощ (програми, изпълнявани от 2004 до 2011 г.) включват съфинансиране на обща стойност 1 518 105 EUR за провеждане на

проучвания в областите на НИРД, иновациите и ПРУДС в асоциирани трети държави и държави членки, присъединили се към Съюза през 2004 г. или по-късно.

5. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ ЗА НТИ

5.1 Промени в условията

В съобщението на Комисията за визията за статистическата информация на ЕС¹² се призовава за по-интегриран и интелигентен подход към изготвянето на статистически данни. Това включва интегриране на статистически инструменти, по-активно използване на административни източници, както и опростяване и подобряване на правната рамка в областта на статистиката с цел получаване на по-богати статистически данни с прогнозен характер, по-ефективно изготвяне на статистически данни и намаляване на тежестта за респондентите.

С оглед на това, че правилата за изпълнение, приложими към статистическите данни за НТИ, вече са уредени по-систематично с Регламент (ЕС) № 995/2012, следващата стъпка е да се укрепи връзката с други видове статистически данни за деловия сектор чрез включване на статистическите данни за НИРД и иновациите в обхвата на бъдещия „Рамков регламент за интегриране на бизнес статистиката“, който се обсъжда понастоящем в рамките на ЕСС. Този процес ще предостави още една възможност за преоценка на задължителното съдържание на данните за НИРД и иновациите.

През последните години по различни поводи националните статистически органи отчитаха липса на ресурси, което поражда сериозна загриженост за способността им да изпълняват действащите или новите изисквания на ЕСС. При тези обстоятелства определянето на приоритети има по-важно значение от всякога, както за изпълняваните понастоящем, така и за планираните статистически дейности.

5.2 Усъвършенстване и оценяване на наличните статистически данни за НТИ

Статистическите данни трябва да са надеждни и подходящи за целта. Изпълняваните дейности по събиране на данни, в частност за научноизследователската и развойната дейност и иновациите, ще бъдат предмет на постоянен преглед на относимостта и качеството посредством пълноценно извършване на редовен контрол за спазването на изискванията и систематично предоставяне на доклади за качеството. Сега, когато стратегията „Европа 2020“ ще бъде обект на наблюдение отчасти въз основа на набори от показатели за НТИ, това придобива още по-голямо значение.

По отношение на статистическите данни за НИРД се полагат усилия да се гарантира, че се предоставят изходни данни за всички субекти, които осъществяват научноизследователска и развойна дейност (или поне че тези данни са предмет на прогнозна оценка, когато е необходимо, независимо дали са известни предварително), както и че тези данни обхващат всички икономически сектори и подсектори, и всички оперативни звена, независимо от техния размер — т.е. всички разходи за научноизследователска и развойна дейност и заетите с такава дейност лица в икономиката към даден момент.

По отношение на статистическите данни за иновациите в Европа ще се анализира доколко разширяването на обхвата (с включване на всички стопански дейности или на цялата икономика) би осигурило достатъчно нова информация, за да бъде оправдано

¹² Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета за метода за изготвяне на статистическата информация на ЕС: визия за следващото десетилетие. COM(2009) 404.

отделянето на допълнителни ресурси, както и дали това разширяване е осъществимо от гледна точка на методологията.

Усъвършенстването на новите разработки, както и на вече съществуващите статистически данни за НТИ, ще се осъществява, когато това е от взаимна полза, в сътрудничество с ОИСР и с други международни организации, с които вече се работи по-активно за координация. Това включва и продължаването на работата по актуализиране на методологическите наръчници.

5.3 Нови показатели, нови приложения

Удовлетворяването на нуждите на новите потребители е особено предизвикателство в настоящите условия, в които функционира ЕСС, особено с оглед на по-ограничените бюджети. Въпреки това потребителите често ще изискват нови показатели и нови източници на данни. Развойна дейност, която надхвърля използването на наличните източници на данни и включва нови показатели, нови източници на данни и дори допълнително детайлизиране на наличните данни (тъй като те могат да включват по-широкообхватни извадки или методологическа работа), ще може да се осъществява само след обстоен преглед и, доколкото е възможно, анализ на разходите и ползите. В този контекст ще се провеждат и проучвания на осъществимостта и пилотни проучвания.

Прогресивното интернационализиране на научноизследователската и развойната дейност, иновациите и останалите дейности на предприятията поражда като цяло нови предизвикателства във връзка с изготвянето на статистическите данни за НТИ понастоящем и в бъдеще. Това включва както събирането на нови статистически данни за интернационализирането, така и експертното провеждане на проучвания на стопанската дейност в по-глобализирания свят и съответно в по-комплексни условия.

Европейската система от национални и регионални сметки (ESA 2010)¹³ е най-новата международно съвместима рамка за счетоводна отчетност на ЕС за систематично и подробно описание на дадена икономика. Тя ще се прилага от септември 2014 г. Съществена разлика с предходната версия на системата (ESA 95) е това, че научноизследователската и развойната дейност се признава за формиране на капитал, а не се счита за междинно потребление. Казано по друг начин, вместо научноизследователската и развойната дейност да се счита за източник на междинен ресурс, вложен в основното производство на предприятието, сега тя ще се признава за дейност, генерираща свой самостоятелен продукт, с което допринася за увеличаване на БВП на съответната страна. Това изменение предполага въвеждане на нови изисквания за по-детайлизирано и широкообхватно измерване на научноизследователската и развойната дейност. Във връзка с предприетото от ОИСР преразглеждане на Наръчника на Фраскати понастоящем се разглежда въпросът в каква степен проучванията на научноизследователската и развойната дейност могат да допринесат към работата по капитализиране на НИРД и какви изменения може да бъдат направени.

¹³ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз, ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1.